

Pedagogisch beleidsplan BSO

VOORWOORD	2
DE GROEP	4
BSO	4
WELBEVINDEN EN VEILIGHEID.....	5
Vertrouwde relaties	5
Structuur en voorspelbaarheid	5
Tabel 1: Schematische uitwerking aantal vaste gezichten volgens CAO per 01/07/2024	6
Een veilige en stimulerende omgeving	7
Verantwoord mediagebruik	8
ONTWIKKELEN EN LEREN.....	9
Persoonlijke competenties “Kijk, ik mag er zijn”	12
<i>Sociale competenties “Kijk, we doen het samen”</i>	15
Aanbieden van regels, normen en waarden “Kijk, ik ben een lief, goed kind”	16
Seksuele ontwikkeling	18
VAN BEGROETEN TOT UITZWAAIEN.....	20
Inschrijvingsprocedure	20
Mentorschap	21
Wenbeleid.....	21
Extra dagen en ruildagen	21
Signaleren en doorverwijzen	22
Meldcode Kindermishandeling	22
SAMENWERKEN MET OUDERS	23
Wederzijds informeren en adviseren	23
Overdrachten	23
Ouders en de groep	23
De oudercommissie	24
ORGANISATIE.....	25
Medewerkeriteit van onze pedagogisch professional	25
Bijscholing.....	25
Pedagogisch beleidsmedewerker en coach.....	25
Beroepskrachten in opleiding en stagiaires.....	26
Ondersteuning door andere volwassenen.....	27
Achterwachtingregeling	27
Vierogenprincipe	27
NAWOORD.....	28

VOORWOORD

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van de buitenschoolse opvang van Smile Kinderopvang. In dit document vertellen wij u over onze visie op het werken met de kinderen in onze kinderopvang en over onze doelstellingen. Hoe wij onze visie in de dagelijkse praktijk tot uiting laten komen, staat beschreven in ons pedagogisch werkplan. Dit beleidsplan is geschreven voor de buitenschoolse opvang. Hierna te noemen BSO.

Een goed pedagogisch klimaat zorgt voor een optimale ontwikkeling voor ieder kind. In onze visie laten wij ons daarom leiden door de vier pedagogische doelen voor een goed pedagogisch klimaat, beschreven door Marianne Riksen-Walraven. Daarnaast hebben wij ons laten inspireren door het Pedagogisch Kader Kindcentra 4-13 jaar.

In een goed pedagogisch klimaat is er sprake van emotionele veiligheid, krijgen kinderen de gelegenheid hun persoonlijke en sociale competenties te ontwikkelen en krijgen zij de gelegenheid om zich de waarden en normen en de cultuur van de samenleving eigen te maken. Deze pedagogische doelen zijn leidend voor ons pedagogisch handelen. Dit houdt in dat het pedagogisch beleid en de pedagogische handelwijze binnen onze organisatie onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Het pedagogisch beleidsplan is richtinggevend voor ons dagelijks werk. Daarbij nemen wij in acht dat de dagelijkse praktijk voortdurend in ontwikkeling is. Dat betekent dat we steeds kritisch zullen blijven kijken naar de wijze waarop wij opvang bieden en hierbij zoveel mogelijk rekening zullen houden met de behoeften van kinderen en ouders, de ontwikkelingen in de maatschappij en de voorschriften van de overheid.

N.B. Daar waar in dit document "ouders" geschreven staat kan ook "verzorgers" gelezen worden. Daar waar in dit document "hij of zijn" geschreven staat kan ook "zij, haar of hen" gelezen worden.

VISIE

Bij Smile kinderopvang weten we dat een goede relatie tussen de pedagogisch professional en het kind, de basis vormt voor een optimale ontwikkeling.

Onze pedagogisch professionals investeren daarom veel tijd en aandacht in het opbouwen van een relatie, waarin het kind zich veilig en vertrouwd voelt. Alleen wanneer aan deze voorwaarde voldaan wordt, zal een kind zich kunnen ontwikkelen en ontplooien.

We gaan er vanuit dat ieder kind een eigen, unieke persoonlijkheid heeft en het recht heeft om zich in zijn eigen tempo te ontwikkelen. Met aandacht kijken en luisteren naar kinderen is een belangrijke voorwaarde om ieder kind te zien zoals het is en aan te kunnen sluiten bij de individuele behoeften en mogelijkheden van een kind. We doen dit vanuit een liefdevolle, respectvolle en oordeelvrije houding.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat kinderen de gelegenheid krijgen om zich op persoonlijk, sociaal-emotioneel en maatschappelijk vlak te ontwikkelen.

Met name op de buitenschoolse opvang vinden wij het belangrijk dat kinderen zélf hun keuze moeten kunnen bepalen voor hoe en waarin zij zich willen ontwikkelen.

De thema's en activiteiten die we aanbieden sluiten nauw aan bij de leef- en belevingswereld van kinderen van verschillende leeftijden. Door vanuit deze visie te werken bieden we kinderen optimale omstandigheden om zich te ontwikkelen. Kinderen kunnen bij ons zichzelf zijn en zich ontwikkelen tot wie ze willen zijn.

Onze visie komt voort uit de voorwaarden die gesteld zijn in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK), waaronder de vier opvoedingsdoelen van Riksen-Walraven:

Deze zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid;
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties;
- Het bieden van de gelegenheid om zich de waarden, normen en de cultuur van de samenleving eigen te maken.

DE GROEP

Smile Kinderopvang is een kleinschalige kinderopvang organisatie. We bieden opvang aan kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar op 1 locatie in Heerlen.

Onze organisatie bestaat uit:

KDV

Baby/dreumesgroep 0-3 jaar

Peutergroep 2-4 jaar

BSO

Buitenschoolse opvang 4-13 jaar

Onze buitenschoolse opvang heeft een twee basisgroepen, die we gebruiken als 1 groep, waar we in totaal 24 kinderen opvangen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. Deze is geopend van maandag tot en met vrijdag en tijdens schoolweken en vakantieweken. Dit pedagogisch beleidsplan is specifiek gericht op de buitenschoolse opvang. Bij Smile kinderopvang wordt gewerkt met 1 BSO, dus 1 stamgroep.

	Vso tijdens schoolweken	Bso tijdens schoolweken	Bso Vakantieweken/ studiedagen
Maandag	06.30 - 08.30	14.45 – 18.30	06.30 – 18.30
Dinsdag	06.30 - 08.30	14.45 – 18.30	06.30 – 18.30
Woensdag	06.30 - 08.30	12.45 – 18.30	06.30 – 18.30
Donderdag	06.30 - 08.30	14.45 – 18.30	06.30 - 08.30
Vrijdag	06.30- 08.30	12.45 – 18.30	06.30 - 08.30

BSO

In onze BSO groep kunnen kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar gedurende voor en/of naschoolse uren, vakanties en studiedagen ontspannen, spelen en leren. Door het creëren van een gezellige en huiselijke sfeer zorgen wij ervoor dat kinderen zich bij Smile kinderopvang thuis voelen en zich volop kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en zelfredzame kinderen. We vangen maximaal 24 kinderen per dag op bij de BSO. Zij worden door maximaal 2 pedagogisch professionals begeleid.

De buitenschoolse opvang is een plek waar kinderen kunnen genieten van hun vrije tijd en waar ze gezellig samen kunnen zijn met hun vrienden.

Kinderen mogen zelf kiezen hoe ze hun tijd bij de BSO besteden en zij krijgen een belangrijke rol bij het bedenken van activiteiten, uitstapjes en de groepsafspraken.

De BSO groep is een aparte ruimte die is ingericht naar de leeftijd en behoeften van de kinderen. We bieden maandelijks wisselende thema's aan, met daarbij ontwikkelingsgerichte activiteiten. De BSO beschikt over een eigen badkamer en toilet.

WELBEVINDEN EN VEILIGHEID

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een optimale ontwikkeling. Een kind moet fysiek veilig zijn en zich emotioneel veilig voelen bij ons. Het opbouwen van een veilig gevoel en veilige relaties in de groep ontstaan door onder andere:

- Vertrouwde relaties
- Structuur en voorspelbaarheid
- Een veilige en stimulerende omgeving
- Verantwoord mediagebruik

Vertrouwde relaties

Kinderen voelen zich veilig in een vertrouwde omgeving en in een groep kinderen met pedagogisch professionals die ze kennen en waar ze een band mee opbouwen. Een vertrouwde relatie kan worden opgebouwd met stabiliteit, persoonlijk contact en goede communicatie. Om kinderen deze vertrouwde, stabiele omgeving te bieden worden ze opgevangen in een vaste stamgroep.

Smile kinderopvang zet zoveel mogelijk vaste pedagogisch professionals in op de groep, omdat dit het gevoel van veiligheid stimuleert en het vertrouwen in de pedagogisch professional zo gemakkelijker groeit. Naarmate kinderen ouder worden hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven wij kinderen de gelegenheid om de ruimte buiten de groep te verkennen. Kinderen van verschillende groepen kunnen op deze manier met elkaar spelen. Hierbij wordt de dagstructuur van de groepen bewaakt.

Door dit zogenaamde open deurenbeleid raken kinderen ook bekend met de andere groepsruimtes en de andere pedagogisch professionals. Hun vertrouwde omgeving wordt groter en zij kunnen zich hier vanzelfsprekender in bewegen. Dit is prettig bij een eventuele overstap naar een andere groep.

Structuur en voorspelbaarheid

Voor schoolgaande kinderen breekt er een hele nieuwe periode aan. Hun sociale netwerk wordt groter, ze maken kennis met de schoolse leeromgeving en ze ontwikkelen veel kennis en vaardigheden. Hoewel kinderen op een bepaalde leeftijd toe zijn aan deze veranderingen, blijft de behoefte aan nabijheid van hun ouders of de pedagogisch professionals bestaan. Zij bieden een gestructureerde omgeving, geven duidelijk aan wat wel en niet kan en ze begrenzen de ruimte. Vanuit deze veilige basis kan het kind de wereld om zich heen ontdekken en het kind kan er naar terugkeren om opgedane ervaringen te verwerken. Binnen onze BSO bieden we kinderen de gelegenheid om te vertellen over hun ervaringen en kunnen zij afstand nemen van de schoolse omgeving. Voor de oudere BSO kinderen is er (met toestemming van ouders) de ruimte en het vertrouwen om bijvoorbeeld alleen/buiten het zicht van de pedagogisch professional te spelen.

Onze pedagogisch professionals geven structuur door:

- Duidelijke grenzen en rituelen, waardoor het gedrag van kinderen bijna vanzelfsprekend en positief wordt begeleid.
- indeling en inrichting van de ruimtes binnen en buiten, zodat kinderen ongestoord samen en alleen kunnen spelen en er ruimte is voor activiteiten.
- Dagritme en groepssamenstelling, aansluitend bij de behoeftes van kinderen aan spelen, uitdaging en rust.

Dagritme VSO/BSO

Het dagritme is een belangrijk instrument voor zowel het kind als de pedagogisch professional. Het dagritme maakt de dag overzichtelijk voor het kind, het weet: “We eten nu een tussendoortje en dan gaan we straks spelen”. Een goed dagritme biedt een afwisselend programma, waarin tegemoet gekomen wordt aan de verschillende behoeften van de kinderen.

Het is duidelijk en overzichtelijk voor de kinderen, hun ouders en pedagogisch professionals.

- Het dagritme bestaat uit vaste onderdelen. Deze onderdelen zijn; naar school gaan/van school gehaald worden, ontbijt/fruit/lunch/tussendoortje eten, binnen en buiten spelen/activiteiten en opgehaald worden door ouders. Door te werken met vaste onderdelen in het programma voelen kinderen zich veilig.
- Het dagritme is ruim gepland, waardoor kinderen zich niet gehaast voelen. Er wordt rekening mee gehouden dat de overgang van de ene naar de andere activiteit rustig moeten kunnen verlopen.
- Er is ruimte voor flexibele aanpassing van het dagritme om rekening te kunnen houden met individuele kinderen en toevallige omstandigheden.
- Er is balans tussen rustige en actieve momenten.
- Er is balans tussen alleen spelen, spelen in kleine groepjes en met de gehele groep.
- Als het weer het toelaat spelen kinderen een deel van de tijd buiten.

In ons pedagogisch werkplan vindt u een uitgebreide uitwerking van het dagritme.

Planning en personele bezetting

Op de groep zijn vaste medewerkers aanwezig als aanspreekpunt voor de ouders en als vaste gezichten voor de kinderen. Bij de planning wordt gewerkt met de landelijke richtlijnen volgens www.1kindratio.nl. Wij werken met het planningssysteem van onze software. De pedagogisch professionals kunnen hier te allen tijde zien wie er staan ingepland en of er bijzonderheden zijn.

Elk kind heeft zijn/haar vaste basisgroep met maximaal 2 pedagogisch professionals die aan deze basisgroep zijn gekoppeld, waarvan er dagelijks minimaal 1 werkzaam is op de groep.

Tabel 1: Schematische uitwerking aantal vaste gezichten volgens CAO per 01/07/2024

Aantal kinderen per dag/leeftijd	Aantal pedagogisch professionals
1 - 12 kinderen in de leeftijd van 4-7 jaar	1 pedagogisch professional
12 - 16 kinderen in de leeftijd van 4-7 jaar	2 pedagogisch professionals
1 - 13 kinderen (waarvan 2 kinderen 7 jaar of ouder zijn)	1 pedagogisch professional
13 - 16 kinderen (waarvan 2 kinderen 7 jaar of ouder zijn)	2 pedagogisch professionals

Met vooraf gegeven schriftelijke toestemming van de ouders kan een kind gedurende een gezamenlijk overeengekomen periode worden opgevangen in één andere basisgroep dan de basisgroep. Aangezien wij over één BSO-groep beschikken zou opvang van een kind in een andere basisgroep betekenen dat het kind wordt opgevangen in een KDV-groep. Dit zou alleen in uitzonderlijke gevallen kunnen voorkomen, zoals bijvoorbeeld bij personeelstekort. Ook hier wordt altijd de kind-leidster ratio bewaakt.

Een veilige en stimulerende omgeving

Ruimte

Kinderen reageren op hun omgeving. De ruimte om hen heen heeft invloed op de emotionele veiligheid en persoonlijke ontwikkeling, maar ook op de sociale ontwikkeling. Wij vinden het voor de kinderen van belang dat zij zich kunnen terugtrekken om rustig alleen te spelen of juist ruimte hebben voor uitbundig spel en/of samenspel.

Er zijn in de groep verschillende hoeken gecreëerd door middel van kasten en speelmatten. Hier vinden de kinderen materialen die uitnodigen tot fantasiëspel, zoals het keukentje, poppen, auto's en bouwmaterialen. Tevens zijn er tal van boeken aanwezig die, al dan niet samen met de pedagogisch professionals, (voor)gelezen kunnen worden. We vinden het belangrijk dat we veel wisselende activiteiten aanbieden. Er wordt onder andere ook veel aandacht besteed aan de creatieve ontwikkeling, door het maken van knutselwerken met de kinderen. We vinden het belangrijk dat deze werken zichtbaar zijn, daarom hangt er in de groep een bord van kurk.

Meerdere speelruimtes

- We maken vooral gebruik van de gang wanneer de BSO hele dagen open is (in vakanties en met studiedagen), in verband met de afwisseling van activiteiten op een dag of als we niet naar buiten kunnen.
- Nabij de opvanglocatie bevindt zich een speeltuin, waarvan we naar wens gebruik kunnen maken.
- Achter het gebouw van de kinderopvang ligt een buitenspeelplaats. De buitendeur van de groep komt uit op deze speelplaats. Deze speelplaats wordt het "kleine plein" genoemd, hier spelen de kinderen van het kinderdagverblijf. Aan deze buitenspeelplaats grenst ook het schoolplein van Basisschool de Wegwijzer, ook wel "het grote plein" genoemd. De kinderen kunnen op het grote plein gebruik maken van speelmateriaal zoals ballen, hoepels en ander klein speelmateriaal. Het schoolplein is voorzien van klimrekken, waaronder een klimrek met glijbaan en duikelrekken.

Uitstapjes met de kinderen

Er op uit gaan met de kinderen zien wij als een waardevolle activiteit, waarbij vele ontwikkelingsaspecten aan de orde komen. Het is belangrijk voor de interactie en uitwisseling van taal en begrip. Tussen de kinderen onderling en tussen de kinderen en pedagogisch professionals. Ook kan op die manier ingegaan worden op de vraag om eens iets anders te doen. Ook de nieuwsgierigheid van kinderen en de natuurbeleving kan uitgebreid worden. Voorbeelden van uitstapjes die met de kinderen gemaakt worden zijn: wandelen in de buurt, spelen in speeltuin de Rollebollebult en klimmen bij de spin. Grotere uitjes in bijvoorbeeld vakanties en op studiedagen zijn Schutterspark, Kinderstad of het blote voetenpad.

Activiteiten buiten de stamgroep en/of stamruimte

Om de leer- en leefomgeving van onze kinderen te verrijken, kiezen wij ervoor om enkele activiteiten buiten de stamruimte aan te bieden. Hierbij kan worden gedacht aan:

- Vrij spel op de gang
- Buitenspelen op onze buitenspeelplaats, het schoolplein of in de nabijgelegen speeltuin
- Spelen in de gymzaal

Tijdens bovengenoemde activiteiten mogen kinderen zelf kiezen op welke manier zij spelen, dan wel deelnemen aan een activiteit. Het ene kind voelt zich prettig bij actieve deelname of spel, het andere kind heeft vooral behoefte aan toekijken. De pedagogisch professionals hebben oog voor de ontwikkelkansen van individuele kinderen en stimuleren de kinderen waar nodig. In ons Pedagogisch werkplan staat beschreven welke middelen onze pedagogisch professionals kunnen gebruiken bij het steunen en stimuleren van spelen.

Verlaten van de stamruimte

Bij het verlaten van de stamruimte houden wij er rekening mee dat dit op een veilige en verantwoorde wijze gebeurt. De kinderen en pedagogisch professionals verzamelen bij de deur en gaan gezamenlijk naar de andere ruimte. Indien mogelijk en passend bij het ontwikkelingsniveau worden kinderen gestimuleerd om zelf naar de andere groepsruimte te lopen, alwaar ze worden opgevangen door een pedagogisch professional. De oudere kinderen kunnen en mogen dit zelfstandig doen na overleg.

Het verlaten van de stamruimte voor een activiteit leidt niet tot het verlagen van het aantal minimaal benodigde beroepskrachten. Ook niet indien de activiteit zich buiten onze locatie bevindt.

Verantwoord mediagebruik

TV en internet

Wij maken zo nu en dan gebruik van beeldkijken. In vakanties kan het voorkomen dat wij bijvoorbeeld een film bekijken, via Youtube naar een video/tutorial kijken of een liedje luisteren via de tablet. Internetgebruik door kinderen gebeurt altijd onder toezicht van een pedagogisch professional. Er wordt rekening gehouden met de leeftijd en de daarbij behorende Kijkwijzer. We hebben een Nintendo-Switch op de BSO, er zijn duidelijke afspraken gemaakt over wie, wanneer en hoe lang mag spelen op de Nintendo-Switch. De kinderen mogen hier mee spelen in de vakanties en/of op studiedagen.

Mobiele telefoons

Om de privacy en veiligheid van de kinderen en de pedagogisch professionals te kunnen waarborgen, zijn mobiele telefoons niet toegestaan op de BSO.

Kinderen die een mobiele telefoon in hun bezit hebben, bewaren deze in hun eigen tas. Indien ouders contact wensen op te nemen met de pedagogisch professionals dan kan dit via de mobiele telefoon Smile Kinderopvang..

ONTWIKKELEN EN LEREN

Kinderen in de buitenschoolse-opvangleeftijd leren elke dag bij. Dat leren is op de buitenschoolse opvang anders dan op school. Spelend leren staat centraal.

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn of haar eigen tempo en op zijn of haar eigen manier. De kinderen zijn op een leeftijd om specifieke talenten te ontwikkelen. Ze blijken ergens goed in te zijn en bouwen dat verder uit en ze ontwikkelen hobby's.

Onze pedagogisch professionals sluiten daarbij aan en scheppen de voorwaarden voor spel, grijpen en creëren kansen en geven woorden aan de ervaringen van kinderen.

Zij houden rekening met de uiteenlopende leeftijden, hebben aandacht voor de individuele verschillen in ontwikkeling en interesses, maar ook voor de verschillen tussen kinderen, sociale en culturele verschillen.

Smile Kinderopvang stelt zich tot doel dat kinderen zich leeftijdsadequaat kunnen ontwikkelen. Wij geven kinderen de gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties en bieden afspraken, normen en waarden. Dit alles doen wij vanuit een veilig, emotioneel en pedagogisch verantwoord klimaat.

Emotionele veiligheid

Emotionele veiligheid betekent dat een kind zich emotioneel veilig voelt bij ons. Hiervoor is een vertrouwde relatie tussen het kind en de pedagogisch professional en tussen de kinderen onderling belangrijk. Doordat de pedagogisch professionals veel tijd besteden aan een respectvolle en zorgvuldige omgang met het kind, ontstaat er een emotionele band en geeft dit het kind een gevoel van geborgenheid. De gevoelens van veiligheid en geborgenheid zijn voor een kind belangrijke voorwaarden om zich te kunnen ontwikkelen en leren. Een kind ontwikkelt zich door de omgeving te verkennen, te onderzoeken en nieuwe dingen uit te proberen; het zogenoemde exploreren. De pedagogisch professional dient als het ware als een veilige haven, van waaruit kinderen de wereld om zich heen kunnen onderzoeken. Een veilige haven waar het kind ook weer naar kan terugkeren als het behoefte heeft aan geruststelling, sturing of bevestiging.

Dit geeft kinderen de ruimte en energie om de wereld om zich heen te gaan verkennen en om nieuwe vaardigheden te oefenen. De mate waarin een kind durft te exploreren, hangt af van de mate waarin een kind zich prettig en op z'n gemak voelt (het welbevinden). Onder welbevinden wordt verstaan of een kind zich zowel fysiek als emotioneel veilig voelt. Kinderen met een hoog welbevinden zitten 'lekker in hun vel', hebben plezier, genieten, zijn spontaan, durven zichzelf te zijn en stralen ontspanning en innerlijke rust uit. Een hoog welbevinden heeft een positief effect op de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Daarnaast is een tweede criterium van belang: betrokkenheid. Betrokkenheid geeft aan hoe intens een kind bezig is. Kinderen met een hoge mate van betrokkenheid zijn uitermate geconcentreerd, van binnenuit gemotiveerd en gedreven. Ze laten de activiteit niet gemakkelijk los. Kenmerkend is de intense mentale activiteit waarbij ze zich bewegen aan de grens van hun mogelijkheden. Betrokkenheid is de meest directe aanwijzing dat een kind in ontwikkeling is.

Uitwerking per leeftijdscategorie:

4 tot 7 jaar

Een kleuter krijgt steeds meer een besef van een eigen ik. Dat zorgt voor meer bewustzijn van de eigen kwetsbaarheid, wat wel eens angstgevoelens kan opleveren. Onze pedagogisch professionals zijn een luisterend oor voor de kinderen en zij gaan het gesprek aan over deze gevoelens, maar ook over andere gebeurtenissen die de kinderen meemaken. Een kleuter leert hierdoor zijn eigen emoties en die van anderen kennen. Het vermogen zich in anderen te verplaatsen (empathie) ontwikkelt zich in deze leeftijd in zoverre dat kinderen denken dat anderen dezelfde emoties hebben.

De pedagogisch professionals benoemen en erkennen de gevoelens van de kinderen en die van zichzelf. Zij geven de kinderen een gevoel van troost en vertrouwen door de kinderen bijvoorbeeld op ooghoogte te benaderen en te communiceren met de kinderen op een manier die past bij deze leeftijd. Denk hierbij aan het makkelijk houden van de zinsopbouw en het gebruik maken van een makkelijke woordkeuze. Kleuters kunnen een andere kleuter troost bieden als deze pijn of verdriet heeft, een emotie die de kleuter zelf ook kent. De pedagogisch professionals begeleiden hierin door de kinderen aan te moedigen de ander te troosten en zij benoemen ook hier weer de gevoelens van de kinderen.

Als een kind een ander slaat of uitscheldt wijzen we het gedrag af, maar niet de emotie. Naast verbaal kun je ook non-verbaal reageren op emoties. Knuffelen als een kind verdrietig of blij is of als een kind dit niet wil, het kind even laten en hem de ruimte geven. Als er een gespannen sfeer hangt, is het aan de pedagogisch professionals om rustig en ontspannen te blijven. Dit vermindert de gespannen sfeer en geeft de kinderen de ruimte hun emoties te uiten.

We vinden het belangrijk dat er op de BSO een ongedwongen, vrije sfeer is. Kinderen mogen daarom zelf invulling geven aan wat ze willen doen. Toch is niet alles helemaal vrijblijvend. Er is een zekere mate van structuur (regels, regelmaat en gewoontes), omdat dit de kinderen duidelijkheid biedt. Het kind weet waar het aan toe is en wat hem te wachten staat.

Voorbeeld: Als de kinderen uit school komen, gaan ze eerst samen aan tafel iets eten en drinken. We werken met een dagelijks activiteitschema waaraan de kinderen kunnen meedoen. We nodigen de kinderen op een motiverende manier uit om mee te doen. Vinden ze de activiteit echt niet leuk dan is er de mogelijkheid om vrij te spelen.

Kinderen mogen zelf weten waar ze mee willen spelen op de BSO. Op deze manier zetten we onder andere de kinderopparticipatie in. Meer uitleg hierover is te vinden in ons werkplan. Er is een gevarieerd aanbod, met voor elk kind wel wat. Als er nieuw speelgoed kan worden aangeschaft, worden de mening en de wensen van de kinderen hier expliciet in meegenomen (kinderopparticipatie). Hiermee laten we zien dat we de kinderen respecteren en hun mening serieus nemen. Bovendien voorkom je hiermee dat er speelgoed wordt aangeschaft dat de kinderen niet aanspreekt.

7 tot 13 jaar

Kinderen worden in deze leeftijd door hun rijpingsproces emotioneel steeds stabiel. Hun zelfvertrouwen neemt toe. De pedagogisch professionals kunnen in gesprek gaan met de kinderen door ze op ooghoogte te benaderen. De aangeboden taal (de woordkeuze alweer iets moeilijker) biedt mogelijkheden om emoties te begrijpen en zelfs te sturen, zodat het kind leert er grip op te krijgen.

Kinderen ontwikkelen een steeds sterkere eigen identiteit, maar zijn hierin wel kritischer, want ze kijken ook hoe ze niet willen zijn. Onze pedagogisch professionals kunnen interessante gesprekken voeren met de kinderen om samen achter deze identiteit te komen.

De combinatie van alle sociaal-emotionele veranderingen met hormonale veranderingen in de puberteit kan ervoor zorgen dat kinderen soms wat minder emotioneel stabiel zijn en minder zelfvertrouwen hebben. We zorgen ervoor dat de kinderen in de puberteit de ruimte krijgen om ook op de BSO verder te ontwikkelen. Wij willen de kinderen leren hun emoties te uiten, zonder dat ze daar iemand anders mee kwetsen of pijn doen. Kinderen van deze leeftijd willen vaak ook meer kwijt over hun eigen gevoelens en/of vragen die voor hen spelen, over bijvoorbeeld hun lichaam, verliefdheid of filosofische vragen. De pedagogisch professionals staan open voor deze gesprekken en zullen hierin een luisterend oor en erkenning bieden door het gesprek aan te gaan. Hierdoor voelen de kinderen zich gehoord, maar kunnen ze ook nieuwe dingen bijleren. De groep is zo een belangrijk middel om zichzelf te leren kennen en verder te ontwikkelen.

Ook is de groep op deze leeftijd belangrijk om zich veilig te voelen. De kinderen mogen ook hun verhaal kwijt bij een pedagogisch professional van een andere groep als dit voor hen vertrouwd voelt. Als een kind een ander slaat of uitscheldt, wijzen we het gedrag af, maar niet de emotie. Naast verbaal kun je ook non-verbaal reageren op emoties. Knuffelen als een kind verdrietig of blij is of, als een kind dit niet wil, het kind de ruimte geven.

Ook bij deze leeftijd vinden wij het belangrijk dat er op de BSO een ongedwongen, vrije sfeer is. Kinderen mogen daarom zelf invulling geven aan wat ze willen doen. Er is een zekere mate van structuur (regels, regelmaat en gewoontes), omdat dit de kinderen duidelijkheid biedt. Het kind weet waar het aan toe is en wat hem te wachten staat.

Kinderen mogen zelf weten waar ze mee willen spelen op de BSO. Op deze manier zetten we onder andere de kinderparticipatie in. Meer uitleg is te vinden in ons werkplan. Er is een gevarieerd aanbod, met voor elk kind wel wat. De kinderen van deze leeftijd mogen bijvoorbeeld ook onder begeleiding helpen met de dagelijkse taken, zoals het in- en uitruimen van de vaatwasser. Ook zijn er spellen en activiteiten aanwezig voor de oudere kinderen, om het aanbod nog net wat uitdagender te maken voor hen. Als er nieuw speelgoed kan worden aangeschaft, worden de mening en de wensen van de kinderen hier expliciet in meegenomen (kinderparticipatie). Hiermee laten we zien dat we de kinderen respecteren en hun mening serieus nemen. Bovendien voorkom je hiermee dat er speelgoed wordt aangeschaft dat de kinderen niet aanspreekt.

Persoonlijke competenties “Kijk, ik mag er zijn”

Zelfvertrouwen “Kijk, het lukt me”

Een kind moet zich vrij voelen om aan te geven wat het graag wil. Als kinderen dat nog niet zelf kunnen of durven aangeven, is het de taak van de pedagogisch professionals te signaleren wat een kind graag wil. Als kinderen bevestigd worden in hun keuze krijgen ze zelfvertrouwen. Een kind met zelfvertrouwen kan voor zichzelf opkomen en onafhankelijk functioneren. Het kind durft om hulp te vragen en is niet bang om fouten te maken. Onze pedagogisch professionals moedigen kinderen aan in hun spel en helpen hen bij het opdoen van succeservaringen. Naast het laten opdoen van succeservaringen is het geven van complimenten een goed middel om het zelfvertrouwen te stimuleren. Bij het corrigeren van ongewenst gedrag geven pedagogisch professionals geen kritiek op het kind zelf, maar benoemen zij het gedrag van het kind. Zij zeggen dus niet: “Jij bent stout”, maar: “Ik vind wat je doet niet goed”. Tevens vertellen we het kind wat wel het gewenste gedrag is.

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid “Kijk, ik kan het zelf”

Smile Kinderopvang heeft respect voor de autonomie van de kinderen. We geven ieder kind de kans om dingen zoveel mogelijk zelf te doen, te proberen en op te lossen. Dit geldt voor alle leeftijden. Kinderen die om hulp vragen, zullen in eerste instantie het probleem zelf moeten proberen op te lossen. Als de eigen oplossing niet werkt, helpt de pedagogisch professional vanzelfsprekend alsnog. Kinderen worden daarnaast gestimuleerd om vragen te formuleren. Aan een kind dat bij een pedagogisch professional staat en zegt: “Ik heb dorst”, vraagt de pedagogisch professional wat het wil. Het kind wordt zo gestimuleerd om te vragen of het wat mag drinken. Ditzelfde geldt voor een kind dat met een boek bij een pedagogisch professional komt staan, naar het boek kijkt en weer opkijkt. Het kind bedoelt dat de pedagogisch professional hem of haar moet voorlezen en hoewel de boodschap duidelijk is, vraagt de pedagogisch professional toch wat het kind wil. Als het verwoorden van de vraag nog te moeilijk is voor het kind, dan zal de pedagogisch professional het kind ondersteunen bij het verwoorden.

Motorische ontwikkeling “Kijk, ik doe het zelf”

Hierbij is onderscheid te maken in de grove en de fijne motoriek. De coördinatie en het tegelijkertijd bewegen van romp, armen en benen heet de grove motoriek. Gefaseerd maken kinderen de volgende ontwikkeling in hun grove motoriek door: omrollen, zitten, kruipen, staan, lopen, rennen, huppelen en fietsen. De grove motoriek wordt gestimuleerd door het aanbieden van uitdagende spelmogelijkheden passend bij de leeftijd van de kinderen. Door het spelen leren kinderen hun eigen mogelijkheden kennen. Onze ruimtes zijn zodanig ingericht dat zij de ontwikkeling van de motoriek stimuleren. De fijne motoriek heeft betrekking op kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en handen vereisen. Hierin maken kinderen grofweg de volgende ontwikkeling door: kleuren, kleien,

plakken, knippen en schrijven. Ook in de dagelijkse routine wordt de motorische ontwikkeling van kinderen gestimuleerd. Brood smeren met een mes of drinken uit een beker zijn voorbeelden van dergelijke activiteiten die een positieve uitwerking hebben op de ontwikkeling van de fijne motoriek. Veel kinderen die gebruik maken van de BSO vinden het leuk om te plakken, knippen, kleuren en te knutselen met allerlei materialen. Wij zorgen ervoor dat er materialen voor handen zijn die aantrekkelijk zijn voor kinderen en die ze zelf kunnen pakken.

Creatieve ontwikkeling “Kijk, ik kan dansen, zingen en iets maken”

Fantasie en creatieve vaardigheden zijn belangrijk voor een kind. Creatief bezig zijn is een ideale bezigheid om gevoelens als boosheid of blijdschap te uiten. Ook hangt de creatieve ontwikkeling nauw samen met de probleemoplossende vaardigheden van een kind. Het kind leert hoe hij/zij problemen, vragen (op een creatieve manier) kan oplossen, beantwoorden. Fantasie hangt nauw samen met creativiteit. Kinderen met veel fantasie zullen ook creatief zijn. Er zijn allerlei soorten materialen (verf, klei, knutselmateriaal) aanwezig die de creatieve ontwikkeling stimuleren.

Daarnaast worden er activiteiten ondernomen met als doel de kinderen te motiveren tot creativiteit. Wij werken onder andere met thema's. Door middel van vertellen en door visuele ondersteuning worden kinderen geprikkeld zelf te onderzoeken wat er allemaal mogelijk is binnen het thema. Naast expressieve creativiteit worden de kinderen gestimuleerd om creatief te denken. Zij leren dit bijvoorbeeld door een lastige situatie op te lossen zoals het verdelen van rollen tijdens samenspel.

Cognitieve ontwikkeling “Kijk, ik voel, denk en ontdek”

Dit is de ontwikkeling van het denken, de creativiteit, de waarneming en de fantasie. Jonge en ook oudere kinderen leren vooral van spelen en dingen doen. Wij zorgen voor de randvoorwaarden waarbinnen ze dit ontwikkelingsgebied goed kunnen ontplooiën. Wanneer een kind buiten speelt, een puzzel maakt, een bordspel speelt, met klei bezig is of samen met andere kinderen speelt, is dat goed voor de cognitieve ontwikkeling. Het leert er allerlei cognitieve vaardigheden mee. Allemaal mogelijkheden die wij ruimschoots voor handen hebben. De cognitieve ontwikkeling van kinderen wordt spelenderwijs gestimuleerd door het lezen van boeken en met elkaar praten. Als een kind iets doet wat niet mag, wordt dit uitgelegd zodat een kind de wereld om zich heen steeds weer een beetje meer leert begrijpen. Het kind krijgt de ruimte eerst zelf na te denken voordat een pedagogisch professional een oplossing of advies geeft. We stimuleren dit denkproces door open vragen te stellen en het kind zo te 'sturen' naar de oplossing. Onze pedagogisch professionals zullen de kinderen de ruimte geven om dingen uit te proberen en zo te ervaren. Het denken/begrijpen wordt ook gestimuleerd door het aanbieden van educatieve materialen, zoals blokken, puzzels en spelletjes. Het speelgoed is dan ook niet alleen leuk, maar ook leerzaam.

Taalontwikkeling “Luister, ik kan het zelf zeggen”

Taal is een belangrijk middel om de wereld te begrijpen. Met name jonge kinderen bouwen een enorme woordenschat op. Een kind van 4 jaar praat meestal in uitgebreide zinnen. Wij zijn als pedagogisch professionals de hele dag door bewust met taal bezig. Dit doen wij door zelf het goede voorbeeld te geven, door gesprekken met kinderen aan te gaan, door voor te lezen en door kinderen zoveel mogelijk te betrekken bij activiteiten, bijvoorbeeld bij het opruimen van speelgoed. Hierbij worden gesprekken gevoerd en wordt alles benoemd. Kinderen leren ook van de gesprekken die zij met elkaar voeren. Zo blijft hun woordenschat toenemen en leren ze steeds meer de juiste grammaticale constructies gebruiken.

Uitwerking per leeftijdscategorie:

4 tot 7 jaar

We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf doen en stimuleren ze tot het vragen van hulp wanneer iets niet lukt. Hierbij proberen we de oudere kinderen eerst de jongere kinderen te laten helpen. De pedagogisch professionals proberen (bewust en onbewust) door observaties zoveel mogelijk op de hoogte te zijn van wat een kind al kan en waar eventueel nog hulp geboden is. Denk hierbij aan dagelijkse handelingen zoals het dichtritsen of knopen van een jas, maar ook aan het leren fietsen. Hierbij houden wij in de gaten dat het kind niet gefrustreerd raakt wanneer iets iedere keer niet lukt. Door het kind te stimuleren, aan te moedigen, samen naar oplossingen te zoeken en te complimenteren wanneer het goed gaat proberen we het kind te helpen. Dit stimuleert het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van het kind.

Er is voldoende spelmateriaal aanwezig dat de persoonlijke competentie van de kinderen stimuleert. Door het spelen van spelletjes leren de kinderen (naast sociale vaardigheden) bovendien incasseren / verliezen. Kinderen van deze leeftijd mogen vaak al, in samenspraak met de ouders, alleen naar buiten, zonder toezicht van een van de pedagogisch professionals. Ze blijven dan binnen de hekken van het schoolplein.

7 tot 13 jaar

Met de identiteitsontwikkeling neemt de behoefte aan zelfstandigheid, privacy, een eigen mening en verantwoordelijkheid toe. In de omgang met de kinderen, in samenspraak met de ouders, is het belangrijk dat de nadruk en de aandacht uitgaat naar wat het kind al kan en dat er niet voortdurend gelet wordt op wat het kind (nog) niet kan. Er moet een soort middenweg gezocht worden tussen zelfstandigheid en afhankelijkheid waarbij kinderen de tijd gegund moet worden dingen zelf te doen zonder het van hen over te nemen als het wat langzaam gaat.

We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf doen en stimuleren ze tot het vragen van hulp wanneer iets niet lukt. Hierbij proberen we de oudere kinderen eerst de jongere kinderen te laten helpen. De oudere kinderen kunnen de jongere kinderen nieuwe dingen leren en/of helpen bij bijvoorbeeld het strikken van de schoenveters. De pedagogisch professionals proberen (bewust en onbewust) door observaties zoveel mogelijk op de hoogte te zijn van wat een kind al kan en waar eventueel nog hulp geboden kan worden. Denk hierbij aan dagelijkse handelingen zoals het strikken van schoenveters, maar ook bij het bouwen met constructiemateriaal. Hierbij houden wij in de gaten dat het kind niet gefrustreerd raakt wanneer iets iedere keer niet lukt.

Er is voldoende spelmateriaal aanwezig dat de persoonlijke competentie van de kinderen stimuleert. Door het spelen van spelletjes leren de kinderen (naast sociale vaardigheden) bovendien incasseren / verliezen. Tevens krijgen de kinderen de vrijheid om zelf de regels van het spel te bepalen (stimuleert de creativiteit), waarbij eerlijk spel wel een voorwaarde is. Kinderen van deze leeftijd mogen vaak al, in samenspraak met de ouders, hun broertje of zusje mee naar buiten nemen zonder toezicht van een van de pedagogisch professionals. Ze blijven dan binnen de hekken van het schoolplein.

Sociale competenties “Kijk, we doen het samen”

In de omgang met andere kinderen en met de pedagogisch professional wordt de sociale ontwikkeling gestimuleerd. Het kind leert omgaan met anderen en ziet wat zijn gedrag voor invloed heeft op hen. Het kind leert om te gaan met zijn eigen boosheid, verdriet en blijdschap, maar ook met de boosheid, verdriet en blijdschap van anderen.

Onze pedagogisch professionals begeleiden de kinderen tijdens dit proces. Ze laten de kinderen zien wat de gevolgen zijn van hun gedrag. We nemen de gevoelens van het kind altijd serieus en leren kinderen kennen door met hen te praten. We laten merken dat we weten hoe het kind zich voelt en dit proberen we zoveel mogelijk te verwoorden. Het kind merkt zo dat de pedagogisch medewerker hem/haar begrijpt en het kind zijn gevoel kan en mag uiten. Een open en eerlijke houding van de pedagogisch professionals zorgt voor wederzijds respect.

Er wordt samen gespeeld en kinderen worden gestimuleerd om mee te spelen. Als ze dit echt niet willen, worden ze er niet toe gedwongen. Op andere momenten kiezen we er voor om een activiteit met een klein groepje te doen. Pedagogisch professionals gaan bewust om met deze keuze. Deze is afhankelijk van de behoefte van de groep of juist van de individuele kinderen. Als er vrij gespeeld wordt, worden de kinderen ook echt ‘vrij’ gelaten. Kinderen mogen zelf weten wat ze doen en hebben hier ook de mogelijkheid toe doordat ze gemakkelijk bij het speelgoed kunnen. Onze pedagogisch professionals observeren tijdens het spelen. Als ze merken dat een kind steeds alleen speelt, zal geprobeerd worden dit kind meer te betrekken bij andere spelende kinderen. De situatie is bepalend voor de interventie. Sommige kinderen spelen graag alleen en dan hoeft niet snel ingegrepen te worden.

Andere kinderen spelen alleen omdat ze het moeilijk vinden contact te leggen of buiten de groep vallen. In een dergelijke situatie zal de pedagogisch professional het kind begeleiden in het samen spelen. Smile Kinderopvang is een plek waar kinderen vriendjes en vriendinnetjes (kunnen) maken. Met sommige kinderen zal het kind heel goed kunnen opschieten, met anderen zal het iets minder goed overweg kunnen. Contact met andere kinderen is goed voor de sociale ontwikkeling van een kind. Samen spelen, samen ruzie maken en samen problemen oplossen helpt een kind te groeien in zijn ontwikkeling. Kinderen worden hierin, tot op zekere hoogte, vrijgelaten door de pedagogisch professionals. Als twee kinderen ruzie hebben zullen de kinderen dit eerst zelf proberen op te lossen. Er wordt ingegrepen door de pedagogisch professionals als kinderen er zelf niet uit kunnen komen, als kinderen niet aan elkaar gewaagd zijn of als de veiligheid van de kinderen in gevaar is.

Uitwerking per leeftijdscategorie:

4 tot 7 jaar

Om goed in een groep te functioneren, hebben kinderen sociale vaardigheden nodig. Voor jonge kinderen komt dit vooral tot uiting in samen werken en samen spelen, maar ze zijn nog erg op zichzelf gericht. Daarnaast krijgen ze steeds meer inspraak in de groep en mogen de kinderen meebeslissen in de kind-vergaderingen over wat ze bijvoorbeeld wel of niet leuk vinden in de groep.

Het geven van complimenten als het kind zich prettig gedraagt is een goede en stimulerende beloning. Wanneer een kind zich niet aan de regels houdt kunnen de pedagogisch professionals hier op inspelen en het betreffende kind aanspreken op het gedrag, niet de emotie. We spreken de kinderen op kindhoogte aan en met passende woordenschat en zinsopbouw.

Vriendschappen zijn nog oppervlakkig en vooral functioneel: kinderen kunnen vrienden zijn omdat bijvoorbeeld de een zo'n geweldige hijskraan heeft, waarmee de ander ook graag wil spelen of omdat ze zo lekker samen kunnen spelen. De emoties van kleuters kunnen nog sterk wisselen, dus benoemen de pedagogisch professionals de emoties van henzelf en de kinderen. De pedagogisch professionals en de inrichting van de groep zorgen ervoor dat de groep veilig aanvoelt om samenspel te ontdekken. We stimuleren ook het spel tussen kinderen die normaal niet zo snel met elkaar spelen, tenzij zij aangeven dit niet te willen.

7 tot 13 jaar

De omgang met leeftijdsgenoten en de gedragscodes in de groep bepalen hun gedrag. Kinderen in deze leeftijdscategorie willen graag dat kinderen van hun eigen leeftijd hen positief beoordelen en proberen zich daarom te onderscheiden. Daarom begeleiden wij de onderlinge positieve interactie tussen kinderen door ze elkaar te laten helpen en troosten.

We proberen hierbij de oudere kinderen de jongere kinderen te laten helpen. Kinderen van deze leeftijd kunnen al goed meedenken met de groepsregels en bijvoorbeeld de activiteiten in de vakantieplanning, dit gebeurt in de kind vergaderingen.

De combinatie van alle sociaal-emotionele veranderingen met hormonale veranderingen in de puberteit kan ervoor zorgen dat kinderen soms wat minder emotioneel stabiel zijn en minder zelfvertrouwen hebben.

We zorgen ervoor dat de kinderen in de puberteit de ruimte krijgen om ook op de BSO verder te ontwikkelen, maar ook met hun vragen naar de pedagogisch professionals toe kunnen. De kinderen mogen ook hun verhaal kwijt bij een pedagogisch professional van een andere groep als dit voor hen vertrouwdert voelt.

Voor de oudere kinderen wordt het steeds belangrijker om tot de groep te horen. Het willen passen binnen de groep kan er soms voor zorgen dat het uiten van gevoelens en meningen in het gedrang komt. Bovendien gaan oudere kinderen zich meer verantwoordelijk voelen voor de groep en de omgeving en willen ze betekenisvol zijn. De kinderen willen meer invloed uitoefenen op de BSO. Ook dit is een reden waarom we gebruik maken van de kind-vergaderingen.

Aanbieden van regels, normen en waarden “Kijk, ik ben een lief, goed kind”

De overdracht van waarden en normen is een belangrijke taak. Ouders en pedagogisch professionals zijn hier beide verantwoordelijk voor. Waarden en normen zijn belangrijk omdat ze richting geven aan ons bestaan. De overdracht van algemeen geldende waarden en normen is mede een taak voor onze kinderopvang. Hierbij valt te denken aan respect hebben voor anderen, beleefd zijn, eerlijk zijn en samen delen/samen spelen. De pedagogisch professionals staan achter deze normen en waarden en zij dragen deze uit. Naarmate kinderen ouder worden krijgen ze steeds meer verantwoordelijkheid en leren ze verantwoordelijkheid dragen. Ze krijgen een rol in het bedenken van gezamenlijke afspraken (kinderparticipatie) en leren onder begeleiding reflecteren en discussiëren over de gemaakte afspraken.

Uitwerking per leeftijdscategorie:

4 tot 7 jaar

Kinderen maken deel uit van de samenleving en het is van belang dat zij leren om op een passende manier met andere kinderen en volwassenen om te gaan. De BSO wordt gezien als aanvulling op de eigen gezinssituatie. Hier kan het kind in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Het gedrag van volwassenen (en dus ook van de pedagogisch professionals) speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door hun reacties ervaren kinderen de grenzen van goed en slecht, van anders, van mogen en moeten. Het gedrag van de volwassenen geeft niet alleen richting en correctie aan het gedrag van kinderen, maar wordt door de kinderen ook gekopieerd in hun eigen gedrag naar andere kinderen en volwassenen. De pedagogisch professionals hebben dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Wij stimuleren de kinderen bijvoorbeeld om 'alsjeblieft' en 'dankjewel' te zeggen.

Wij respecteren kinderen om wie ze zijn en wat ze zijn en dit zal de basis vormen voor het leren respect hebben voor anderen. Belangrijk hierbij is het leren kennen en accepteren van waarden en normen van jezelf en anderen. Waarden en normen beginnen zich nog maar net te ontwikkelen, goed en slecht zijn nog vage begrippen. Bij gedrag van andere kinderen (bijvoorbeeld met speelgoed gooien) kijken zij vooral naar de materiële gevolgen ervan (nu is het stuk) in plaats van naar de reden ervoor (bijvoorbeeld boosheid). Voor de pedagogisch professionals zijn dit momenten om de kinderen mee te nemen in oorzaak-gevolg door een kind duidelijk uit te leggen wat goed en slecht is en waarom. Ook benoemen zij hierbij de emoties van het kind en die van henzelf.

Wij tonen respect aan kinderen door niet om hen maar met hen te lachen en als wij merken dat wij zelf iets fout hebben gezegd of een situatie verkeerd hebben ingeschat onze excuses aan te bieden. We houden rekening met hun gevoelens en hun mening. Kinderen worden zoveel mogelijk individueel op ongewenst gedrag aangesproken en niet voor de groep daar dit erg frustrerend voor een kind kan zijn. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd en de aard van het kind. Naast respect voor anderen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren om te gaan met materialen en de omgeving (wereld) om ons heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met speelgoed van de BSO of van andere kinderen.

7 tot 13 jaar

We geven als pedagogisch professionals zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Dit betekent dat de pedagogisch professionals ook met respect met elkaar omgaan, en met de kinderen. Hierbij hanteren we normaal taalgebruik en houden we ons aan de regels die gezamenlijk afgesproken zijn. Van de kinderen verwachten we ook dat ze zich aan de (huis-)regels houden en dat ze aardig tegen elkaar en de pedagogisch professionals doen (dus niet schelden, schoppen, slaan etc.).

Een kind leert respect voor anderen en zijn omgeving te hebben als het zelf met respect behandeld wordt. Dit willen wij proberen te bereiken door ons te verplaatsen in het gedrag van het kind en door duidelijk met het kind te praten over zijn gedrag. Belangrijk hierbij is dat wij het kind als een individu en niet als een groep zien door bijvoorbeeld ieder kind bij binnenkomst bij de naam te noemen en hen te groeten.

Naast respect voor anderen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren om te gaan met materialen en de omgeving (wereld) om ons heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met speelgoed van de BSO of van andere kinderen en dat ze met respect omgaan met knutselwerken van andere kinderen (dus niet stukmaken of belachelijk maken). Speelgoed en/of materialen die stuk of incompleet zijn worden gerepareerd of vervangen. Wij willen kinderen leren met zorg om te gaan met de natuur en het milieu door bijvoorbeeld dieren met respect te behandelen, geen takken van bomen te rukken en samen voor een schone, opgeruimde leefomgeving te zorgen.

De kinderen mogen meedenken over de regels van de groep. Wij stimuleren de kinderen bijvoorbeeld ook om 'alsjeblieft' en 'dankjewel' te zeggen.

Seksuele ontwikkeling

De seksuele ontwikkeling begint vanaf de geboorte. Bij die ontwikkeling gaat het niet alleen over seksualiteit, maar ook over liefde en vriendschap. Kinderen van 4-13 jaar hebben veel vragen over relaties en seksualiteit, ze spelen 'doktertje', krijgen ideeën over hoe kinderen zich horen te gedragen, gaan vriendschappen aan en de eerste verliefdheden ontstaan. Pedagogisch professionals kunnen ook te maken krijgen met gedragingen rondom intimiteit en seksueel getint gedrag waarop zij moeten reageren.

Ouders hebben soms vragen over de seksuele ontwikkeling en het seksuele gedrag van kinderen. Daarom is het belangrijk hier aandacht aan te besteden. Zo kan de opvang bijdragen aan een gezonde seksuele ontwikkeling van kinderen en hun ouders ondersteunen bij vragen hierover. De seksuele ontwikkeling heeft ook te maken met het ontdekken van het eigen lichaam en dat van de ander. Daarbij horen gevoelens van intimiteit, geborgenheid, spanning en het goed omgaan met elkaar. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen deze seksuele of sensuele gevoelens mogen hebben. Wij willen nieuwsgierigheid van kinderen niet inperken en ze de kans geven hun seksualiteit te ontdekken.

Wel geven we hierbij grenzen aan: kinderen raken hun geslachtsdeel niet aan in de groep, kinderen mogen elkaar geen pijn doen en raken elkaars geslachtsdelen en/of borsten/billen niet aan. Binnen de groep zijn er afspraken gemaakt over de benamingen die gebruikt worden voor de geslachtsdelen namelijk vagina en penis. We vinden het belangrijk positief en open te zijn tegenover seksualiteit, zodat kinderen leren dat dit een onderwerp is waarover ze mogen praten. Als kinderen hier vragen over hebben, gaan we hier serieus op in. Het initiatief tot seksuele voorlichting ligt echter bij de ouders. Wel leren wij kinderen hun grenzen aan te geven. Wij willen dat kinderen weerbaar zijn, ook op seksueel gebied.

Uitwerking per leeftijdscategorie:

4-7jaar

Kinderen van deze leeftijd spelen graag spelletjes om hun lichaam te ontdekken: vadertje en moedertje of doktertje. Soms laten ze hun blote billen of geslachtsdelen zien aan anderen. Door de reacties leren ze wat wel en niet mag. Vanaf deze leeftijd leren zij het verschil tussen openbaar en privé en kan hen ook geleerd worden dat het aanraken van de geslachtsdelen privé is.

Dit geven de pedagogisch professionals ook aan op de momenten dat dit voor komt. Als kleuters 5/6 jaar zijn, krijgen ze duidelijke ideeën over typisch 'jongens'- en 'meiden' gedrag. Maar het maakt ze niet uit met wie ze spelen, jongens of meiden. Alle kinderen mogen zichzelf zijn bij ons en met al het speelgoed spelen, wij maken daar geen onderscheid in. Soms zijn ze al verliefd: dat betekent gewoon dat ze iemand heel lief vinden. Ze kunnen ze zich steeds beter inleven in andere kinderen en er ontstaan eerste vriendschappen.

7-13 jaar

Schaamte doet dan ook zijn intrede: ze gaan de wc-deur op slot doen of houden een handdoek om zich heen bij het omkleden. Soms zijn ze verliefd en een enkel kind heeft 'verkering'. Het aantal vriendschappen neemt toe en de vriendschappen versterken. In deze leeftijdsfase gaan kinderen steeds meer vragen stellen over seksualiteit. Dat doen ze ook om hun grenzen te verkennen. De pedagogisch professionals gaan het gesprek met de kinderen aan en kijken hierbij naar het niveau van het kind qua woordenschat en zinsopbouw. De kinderen mogen ook hun verhaal kwijt bij een pedagogisch professional van een andere groep als dit voor hen vertrouwd voelt.

Kinderen in deze leeftijd spelen uit nieuwsgierigheid nog steeds wel eens een seksueel (rollen)spel, meestal met een kind van hetzelfde geslacht.

Het kan voorkomen dat kinderen seksueel getinte schuttingtaal gebruiken zonder precies te weten wat ze zeggen. We willen niet dat seksuele schuttingtaal binnen de groep gebruikt wordt, omdat er ook veel jonge kinderen aanwezig zijn, we spreken de kinderen hier persoonlijk op aan wanneer dit gebeurt en motiveren de kinderen om elkaar vriendelijk en met respect aan te spreken. Vragen die ze hebben over seksualiteit mogen ze altijd stellen. Tussen het 10e en 13e jaar vinden door de puberteit behoorlijk wat lichamelijke veranderingen plaats bij jongens en meiden. Kinderen in deze leeftijd vergelijken zich veel met anderen en kunnen onzeker zijn over hun lichaam.

Sommige kinderen hebben 'verkering'. Kinderen die zich aangetrokken voelen tot de eigen of andere sekse kunnen zich hier al bewust van zijn. Kinderen in deze leeftijd raken ook maatschappelijk meer betrokken en gaan nadenken over levensvragen, wat goed en slecht is en waarden en normen. We zorgen ervoor dat de kinderen in de puberteit de ruimte krijgen om ook op de BSO verder te ontwikkelen. Kinderen zoeken grenzen op in deze fase, maar leren ook veel nieuwe dingen over zichzelf en hen omgeving.

VAN BEGROETEN TOT UITZWAAIEN

Als ouders hun kinderen aanmelden bij Smile Kinderopvang, dan kiezen zij ervoor om het dierbaarste in hun leven, hun kind, toe te vertrouwen aan de zorg van anderen. Wij zijn ons er van bewust dat dit voor de ouders en het kind een grote stap is en we gaan daarom zorgvuldig om met de kennismaking. Ouders en kinderen hebben recht op en behoefte aan uitleg en informatie over onze inschrijvingsprocedure en het wenbeleid. Daarnaast vinden wij het van groot belang dat we de ontwikkeling van een kind objectief en methodisch volgen en ouders hiervan op de hoogte houden.

Inschrijvingsprocedure

Het eerste contactmoment met de ouders vindt plaats tijdens het telefoongesprek/mail, waarbij wij informatie verstrekken en/of tijdens de rondleiding op onze locatie. Wanneer de ouders voor een rondleiding komen geven wij hen een open en warm welkom. We nemen de tijd om samen rustig koffie of thee te drinken en informeren hen over de locatie, groepsindeling en onze pedagogische visie, zodat zij een bewuste keuze kunnen maken voor Smile Kinderopvang.

De ouders ontvangen tijdens het eerste gesprek een informatie formulier. Alle onderwerpen uit het informatie formulier komen tijdens het eerste gesprek aan bod. Natuurlijk is er veel ruimte voor het stellen van vragen door de ouders en/of de kinderen. Daarna is er de ruimte voor de ouders om met het kind/de kinderen de locatie en de groep te bekijken. Ze krijgen een kijkje in de dagelijkse gang van zaken bij onze kinderopvang. Als het kind/de kinderen aanwezig zijn bij de intake, dan is dit het eerste (wen)moment op de groep en komt het kind in contact met de pedagogisch professionals en de andere kinderen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen en ouders zich bij ons thuis voelen. De kleinschaligheid van onze kinderopvang is een bewuste keuze. Het kind staat bij ons centraal.

Ouders krijgen het informatie formulier mee naar huis, zodat zij de besproken informatie nog eens rustig na kunnen lezen. Hierna kunnen zij de keuze maken om het kind/de kinderen in te schrijven of aan te melden. We kunnen samen de inschrijving doen op kantoor. We lopen dan samen de vragen door of zelf inschrijven via onze website www.kdvsmile.nl.

Als de inschrijving is gedaan, wordt het contract aangemaakt. Hier krijgen de ouders dan een email van en dan kunnen zij het contract online tekenen. Hierna kan de opvang gestart worden.

Doorstromen

Als het kind al naar ons kinderdagverblijf ging en doorstroomt naar de BSO, kennen de kinderen elkaar meestal al doordat we bijvoorbeeld samen buiten spelen en andere activiteiten samen doen met het kinderdagverblijf of de BSO. De pedagogisch professionals van de BSO hebben nauw contact met de pedagogisch professionals van het kinderdagverblijf, waardoor de kinderen van het kinderdagverblijf ook al vaker in contact (zijn ge)komen met de pedagogisch professionals van de BSO.

Als de ouders hier behoefte aan hebben, ontvangen de pedagogisch professionals van de BSO in een gezamenlijk mentorgesprek, via hun collega's van het kinderdagverblijf informatie over het kind dat naar de BSO komt. Indien er bijzonderheden zijn, worden de pedagogisch professionals van de BSO ook door hun collega's van het kinderdagverblijf hierover geïnformeerd. Deze informatie vormt de input voor het pedagogisch handelen van de pedagogisch professionals richting kind. Ouders worden hierover geïnformeerd.

Mentorschap

Ieder kind krijgt bij aanvang van de opvang een mentor toegewezen. Wij streven ernaar om 1 à 2 weken voor aanvang van de opvang het eerste mentorgesprek te laten plaatsvinden. Wanneer dit door omstandigheden niet haalbaar is, wordt het mentorgesprek zo vroeg als mogelijk gevoerd. Het mentorschap geeft intensieve betrokkenheid bij het kind en de ouders.

Voorwaarde voor het mentorschap is dat de mentor het kind goed kent en regelmatig ziet. De mentor is één van de vaste gezichten en de contactpersoon voor de ouders. De mentor heeft een observerende en signalerende functie en voert de oudergesprekken.

Bij doorstroming naar een nieuwe groep, wordt er een nieuwe mentor toegewezen aan elk kind. Om de overgang voor kind en ouders zo soepel mogelijk te laten verlopen, zorgen wij voor een persoonlijke overdracht, waarbij de voormalige en de nieuwe mentor aanwezig zijn.

Wenbeleid

Overgang KDV naar BSO

Als kinderen van ons kinderdagverblijf ook gebruik gaan maken van onze buitenschoolse opvang, dan zorgen we voor één wenmiddag. We gaan samen met het kind de andere kinderen van school halen, zodat hij ziet hoe dit in zijn werk gaat. Daarna neemt het kind deel aan een eetmoment en aan een spelmoment. Vaak kennen de kinderen elkaar al, omdat ze samen in onze peutergroep hebben gezeten en omdat ze gezamenlijk spelmomenten buiten hebben gehad. Om die redenen merken we dat deze overgang voor de meeste kinderen en ouders niet zo'n grote stap is.

Extra dagen en ruildagen

Extra dagen en ruildagen kunnen aangevraagd worden via de ouderapp. Een extra dag of ruildag kan alleen worden toegestaan als de normale bezetting van de groep het toelaat. Een extra dag of ruildag is een service, géén recht en is alleen geldig als hiervoor goedkeuring is gegeven. Voor de volledige voorwaarden omtrent extra dagen en ruildagen verwijzen wij naar het informatie formulier.

Signaleren en doorverwijzen

Als het gaat om bijzonderheden in het gedrag en of ontwikkeling van kinderen maken we bij het doorverwijzen gebruik van de Sociale Kaart. Hierop staan de organisaties vermeld met telefoonnummer en adres waar er mogelijk hulp gezocht kan worden.

Wanneer er bijzonderheden in de ontwikkeling of het welzijn van het kindesignaleerd worden, dan is onze werkwijze als volgt:

- De signalen worden besproken met de directe collega's uit de groep.
- De pedagogisch professionals maken een verslag van de geconstateerde signalen en bespreken dit met de leidinggevenden.
- Daarna vindt er een gesprek met de ouders plaats, waarin de signalen besproken worden. Als de ouders zich herkennen in de situatie dan kijken we samen naar een passende oplossing of verwijzen wij eventueel door naar een externe instantie. Hierna wordt altijd een terugkoppeling aan de ouders gevraagd zodat we op de hoogte blijven van de ontwikkelingen.
- Indien nodig kunnen we de signalen bespreken met het consultatiebureau (met toestemming van ouders of anoniem).

Ondersteuning signaleren en doorverwijzen

Onze pedagogisch professionals ontvangen werkbegeleiding en training van de pedagogisch coach ter bevordering van het bewust in contact zijn met de kinderen (pedagogische visie) en het leren herkennen van signalen van bijzonderheden in de ontwikkeling en het welzijn van de kinderen.

Meldcode Kindermishandeling

Vanaf 1 juli 2013 geldt er een wettelijke meldplicht voor medewerkers in de kinderopvang. Ze moeten (vermoedens van) kindermisbruik en –mishandeling melden bij de werkgever of vertrouwenspersoon van de Inspectie van het Onderwijs. Smile Kinderopvang heeft de branche specifieke Meldcode Kindermishandeling geïmplementeerd. Deze is terug te vinden in onze documenten. Meer informatie is ook te vinden op www.meldcode.nl

SAMENWERKEN MET OUDERS

Wederzijds informeren en adviseren

Goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en onze pedagogisch professionals vormen de basis voor de kwaliteit van onze BSO. Hierdoor kunnen de ouders en pedagogisch professionals de verschillende leefwerelden voor het kind 'verbinden'.

In alle contacten tussen onze pedagogisch professionals en ouders is er sprake van tweerichtingsverkeer. We moeten elkaar wederzijds informeren en adviseren en hier voldoende tijd voor nemen. Dit gebeurt in eerste instantie tijdens de overdracht bij het halen en brengen. Voor ouders is het prettig als ze gezien en gewaardeerd worden. Voor medewerkers is het prettig als ze op de hoogte zijn van de thuissituatie waardoor ze het gedrag van het kind beter begrijpen en er rekening mee kunnen houden. Door het contact bij het halen en brengen, ontstaat er wederzijds begrip en vertrouwen. Alleen dan kan er sprake zijn van een open communicatie. Als ouders of pedagogisch professionals ergens niet tevreden over zijn, kan hier uiting aan worden gegeven, zodat gezamenlijk naar een oplossing gezocht kan worden.

Kinderen doen belangrijke ervaringen op bij onze kinderopvang en maken interessante ontwikkelingen mee. Niet alle kinderen kunnen daar al goed zelf over vertellen. Onze pedagogisch professionals vertellen en laten zien wat kinderen hebben meegemaakt. Ouders krijgen hierdoor ook beter zicht op wat de opvang voor hun kind betekent.

Ouders en pedagogisch professionals vragen elkaar ook om advies. Als een pedagogisch professional niet weet wat er met een kind aan de hand is, zijn de ouders de aangewezen persoon om advies te vragen (hoe is het gedrag van het kind thuis en hoe gaan ouders daarmee om). Ook ouders kunnen advies vragen aan pedagogisch professionals. Zo kan samen worden gezocht naar oplossingen op basis van ieders ervaringen.

Overdrachten

De overdracht vindt bij de voorschoolse opvang plaats, wanneer de ouder het kind brengt. De pedagogisch professional vraagt dan hoe het kind geslapen heeft, of het kind al wat gegeten heeft en of er nog bijzonderheden zijn. De pedagogisch professional brengt de kinderen naar school en geeft eventuele bijzonderheden aan de leerkracht door.

Indien er bijzonderheden zijn doet de leerkracht een overdracht naar de pedagogisch professional van de BSO. Wanneer ouders hun kinderen komen ophalen vanaf de BSO vertelt de pedagogisch professional aan de ouder wat de leerkracht heeft gezegd en hoe de dag verlopen is op de VSO en/of BSO.

Ouders en de groep

Onze pedagogisch professionals sluiten zoveel als mogelijk aan bij de opvoeding van de ouders, maar hebben ook hun eigen pedagogische aanpak. De pedagogisch professionals zijn er voor alle kinderen en houden de belangen van ieder individueel kind en van de groep als geheel in het oog. Dat betekent dat we werken volgens afspraken en gewoonten van de groep. Voor de werkwijze die we hanteren met gescheiden ouders hebben we het Protocol Gescheiden ouders. Hierin staat beschreven hoe wij omgaan met de informatieverstrekking en dergelijke.

De oudercommissie

We hebben een oudercommissie met daarin leden van het kinderdagverblijf, helaas geen ouders vanuit de BSO.

Een oudercommissie adviseert aanzien van: de uitvoering van het bieden van verantwoorde kinderopvang.

- voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid.
- openingstijden
- spel- en ontwikkelingsactiviteiten.
- klachten en klachtenregeling.
- de prijs van de kinderopvang.

Daarnaast werkt de oudercommissie samen met de organisatie bij het organiseren van vieringen (Sinterklaasviering, feest op de locatie) en ouderavonden.

Reglementen

De leden van de oudercommissie worden gekozen uit en door de ouders waarvan een kind door de betreffende organisatie opgevangen wordt. In de praktijk zijn er meestal minder kandidaten dan zetels en worden de oudercommissieleden zonder verkiezingen benoemd. De bevoegdheden en facilitering (budget, ondersteuning) van de oudercommissie worden vastgelegd in een reglement. Er zijn modelreglementen opgesteld door BOink (belangenvereniging voor ouders en de Brancheorganisatie Kinderopvang)

Werkwijze

De oudercommissie kan zelf bepalen hoe ze haar adviestaken uitvoert. Vaak gebeurt dat in bijeenkomsten, waarin de leden met elkaar en met de leidinggevende van de organisatie onderwerpen bespreken. De oudercommissie kan ook bepaalde functies verdelen onder de oudercommissieleden, zoals voorzitter, secretaris en penningmeester. Daarnaast zetten individuele leden zich vaak per thema of activiteit in om de nodige taken uit te voeren. De werkwijze van de oudercommissie wordt door de oudercommissie vastgelegd in een huishoudelijk reglement.

Ondersteuning Oudercommissie

De oudercommissie kan gebruik maken van verschillende vormen van ondersteuning en advies omtrent oudermedezeggenschap.

Overige informatie

Overige belangrijke informatie naar ouders staat beschreven in ons informatie formulier en op onze website www.kdvsmile.nl. Hier staan zaken als de wijze van inschrijving, betaling en opzegging, openingstijden, contactmomenten met ouders, afname van extra dagdelen en ruilen, voeding, wat ouders zelf meenemen, verjaardagen, ziekte of verhindering, vakanties, ouderrecht, oudercommissie en klachtenprocedure. Ook staat hierin vermeld waar ouders voor vragen terecht kunnen. Deze onderwerpen worden daarom niet in ons pedagogisch beleid opgenomen.

In ons ouderportaal is informatie te vinden over onze Algemene voorwaarden, huisregels en onze nieuwsbrieven.

ORGANISATIE

Medewerkeriteit van onze pedagogisch professional

Bij Smile kinderopvang hechten we veel waarde aan de medewerkeriteit van onze medewerkers. Daarom heeft iedere medewerker minimaal een SPW-3 opleiding. Om op de buitenschoolse opvang te mogen werken moeten de pedagogisch professionals minimaal over taalniveau 2F (of B1) beschikken. Alle medewerkers zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en worden continu gescreend. Dit gebeurt met het Personenregister Kinderopvang. Verder zorgen wij ervoor dat onze medewerkers beschikken over een diploma kinder-EHBO en zijn er voldoende medewerkers opgeleid als Bedrijfshulpverlener. (2-jaarlijks herhalingscursus). Medewerkers die nieuw in dienst komen volgen direct na in dienst treden de kinder-EHBO cursus. Gedurende de buitenschoolse opvang is er te allen tijde ten minste één volwassene aanwezig die gekwalificeerd is voor het verlenen van eerste hulp aan kinderen.

Bijscholing

Net als de kinderen op onze groepen zijn wij als medewerkers voortdurend in ontwikkeling. Naast de eventuele verplichte bijscholing vinden we het belangrijk dat medewerkers hun kennis en vaardigheden kunnen verbreden door het volgen van scholing die past bij hun interesses of die de kwaliteit van onze opvang ten goede komt. In overleg met de leidinggevende wordt gekeken naar de mogelijkheden. Jaarlijks stellen wij voor onze organisatie een opleidingsplan op.

Pedagogisch beleidsmedewerker en coach

Het is belangrijk dat kinderopvangorganisaties pedagogische kennis in huis hebben. Om deze reden hebben wij een HBO-opgeleide pedagogisch beleidsmedewerker/coach in dienst. Binnen Smile Kinderopvang hebben we ervoor gekozen om deze taken onder te brengen bij één medewerker. De pedagogisch beleidsmedewerker/coach 4 dagen per week aanwezig.

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleid in samenspraak met de pedagogisch professionals en voert dit in. Het pedagogisch beleid kan breder zijn dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het kan al het beleid omvatten dat raakt aan de pedagogische praktijk. Daarnaast bewaakt onze pedagogisch beleidsmedewerker de pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie.

Naast het ontwikkelen van het pedagogisch beleid, zorgt de pedagogisch beleidsmedewerker als coach voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van onze pedagogisch professionals. Onze coach begeleidt en traint de medewerkers bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden. Iedere pedagogisch professional ontvangt jaarlijks coaching, ook tijdelijke en flexibele medewerkers.

Van onze pedagogisch professional wordt een kritische houding gevraagd ten aanzien van hun professionele ontwikkeling. Zij kijken steeds kritisch naar hun eigen handelen en verbeteren waar nodig. Ook zijn ze kritisch naar andere pedagogisch professionals en spreken ze elkaar aan. Een open houding tussen de pedagogisch professionals is dan ook een vereiste. Pedagogisch professionals moeten feedback kunnen geven, maar moeten ook in staat zijn deze te ontvangen. Al onze pedagogisch professionals formuleren hun ontwikkeldoelen en hoe zij aan deze doelen gaan werken. Deze worden ieder kwartaal geëvalueerd. Zo wordt de professionele en persoonlijke ontwikkeling van de pedagogisch professionals gestimuleerd en bevorderd. De pedagogisch coach bespreekt, begeleidt en beoordeelt het traject. Aan het einde van het jaar wordt nagegaan of de beoogde doelstellingen behaald zijn.

De pedagogisch beleidsmedewerker en de BKR

Onze pedagogisch beleidsmedewerker is 4 dagen per week aanwezig en telt niet mee voor de BKR.

Als zij op de groep aanwezig is. Zij coacht vanuit bijvoorbeeld een observerende rol. Dit geldt ook wanneer de coaching buiten de groep plaatsvindt.

Bij personeelstekort kan het voor komen dat de pedagogisch beleidsmedewerker/coach wordt ingezet op de groep.

Beroepskrachten in opleiding en stagiaires

Smile Kinderopvang is een erkend leerbedrijf voor de opleidingen Spw-3, Spw-4 en voor Hbo studies gericht op het pedagogisch werkveld. Bij de inzet van een pedagogisch professional in opleiding of stagiaire wordt er rekening gehouden met de opleidingsfase en het leerjaar waarin zij zich op dat moment bevindt, overeenkomstig de voorwaarden van de CAO Kinderopvang.

Alle taken die door beroepskrachten en stagiaires in opleiding, op enig moment in hun stage, worden uitgevoerd, vinden altijd plaats onder begeleiding en toezicht van een gediplomeerde pedagogisch professional.

Kinderen begeleiden

- Begeleidt kinderen, zowel in groepsverband als in individueel opzicht.
- Schept een situatie binnen de groep, waarin kinderen zich veilig voelen en stimuleert kinderen, door middel van uitvoering van het pedagogisch beleidsplan, zich verder te ontwikkelen.
- Begeleidt kinderen bij de dagelijkse voorkomende bezigheden.
- Organiseert activiteiten gericht op ontwikkeling, eventueel buiten de BSO.

Informatie uitwisselen over kinderen en werkzaamheden

- Houdt de ontwikkeling van kinderen bij.
- Informeert bij collega's naar specifieke aandachtspunten en bijzonderheden van de op te vangen kinderen.
- Stemt met collega's af over de dagindeling en de verdeling van de werkzaamheden en draagt mede zorg voor een goede samenwerking en voor een goede overdracht.

Ruimten en materiaal beschikbaar houden

- Verricht licht huishoudelijke werkzaamheden in de groep en draagt mede zorg voor het beheer, de hygiëne en goede staat van de inventaris.

Verantwoordelijkheden van de stagiaire op de groep

De verantwoordelijkheden van een stagiaire groeien gedurende het stagejaar. Dit is afhankelijk van de groep waar de stagiaire stage loopt, haar ontwikkeling en het leerjaar waarin de stagiaire zich bevindt.

Begeleiding van beroepskrachten in opleiding en stagiaires

De dagelijkse begeleiding vindt direct op de groep plaats. Aangezien de stagebegeleider die verantwoordelijk is voor de stagiaire, samen met hem/haar op de groep werkt, kunnen er direct op de werkvloer aanwijzingen en feedback gegeven worden. Minimaal 1 maal per twee weken vindt er een begeleidingsgesprek plaats. In deze gesprekken komen leerdoelen, opdrachten, leerplan en vorderingen aan de orde. Het begeleidingsgesprek heeft tot doel de stagiaire te ondersteunen tijdens het leerproces en de voortgang te controleren. De stagebegeleider bespreekt de opdrachten en geeft de stagiaire adviezen en tips over het functioneren en leren. Daarnaast krijgt de stagiaire de gelegenheid voor het stellen van vragen en kan hij/zij bespreken hoe de stagebegeleiding ervaren wordt. Voor meer informatie verwijzen wij naar ons stagebeleid.

Ondersteuning door andere volwassenen

Bij Smile Smile kinderopvang maken wij geen gebruik van de ondersteuning door vrijwilligers.

Achterwachting

Tijdens openingstijden is de Peggy (locatiemanager) als achterwacht telefonisch bereikbaar en binnen 15 minuten aanwezig in geval van een calamiteit. In het geval dat de locatiemanager niet beschikbaar is voor de achterwachting, dan draagt zij zorg voor het aanstellen van een vervangende achterwacht. Zie beleid Veiligheid & Gezondheid.

Vierogenprincipe

Bij Smile Kinderopvang wordt de opvang zodanig georganiseerd dat een beroepskracht, beroepskracht in opleiding of stagiair(e) de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten, terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Voor de BSO geldt geen vierogenprincipe, omdat het risico op misbruik daar kleiner wordt geacht. Op de BSO slapen kinderen niet meer tijdens de opvang en zijn er minder verzorgingsmomenten dan in de dagopvang.

Ook is het zo dat alle pedagogisch professionals (onverwachts) bij andere groepen naar binnen lopen om iets te vragen of te pakken. Op deze manier is er vaak toezicht vanaf andere groepen.

NAWOORD

In dit pedagogisch beleidsplan hebben wij omschreven wat onze visie is op het werken met kinderen in onze buitenschoolse opvang en hoe deze is uitgewerkt in de pedagogische doelen. We hebben ons best gedaan om volledig te zijn in onze informatievoorziening, zodat ouders een weloverwogen keuze voor onze kinderopvang kunnen maken.

Het pedagogisch beleid wordt elk jaar geëvalueerd. Ontwikkelingen in de maatschappij, nieuwe inzichten of signalen vanuit ouders of onze kinderopvang kunnen aanleiding zijn dit beleid te wijzigen.

Indien u nieuwsgierig bent naar hoe wij onze visie in de dagelijkse praktijk tot uiting laten komen, willen wij u graag verwijzen naar ons pedagogisch werkplan.

Overige informatie

Smile Kinderopvang is gevestigd aan de Mijnzetellaan 6 in Heerlen.

Heeft u nog vragen over dit beleidsplan?

U kunt contact met ons opnemen via:

Telefoon algemeen: 06-43623033

Email: smilekinderopvang@gmail.com

Website: